

LIETUVOS
POLITINIŲ
KALINIŲ IR
TREMŲINIŲ SAJUNGOS
SAVAITRAŠTIS

TREMŲINIUS

2004 m. kovo 4 d.

Nr. 10 (591)

Eina nuo 1988 m. spalio 28 d.

Tėvynės sąjungos kandidatai į EP ir LR Seimą

Kadangi apie TS kandidatus į Europos Parlamentą pirmiausia savo nuomonę pasakys skyriai, tarybos posėdžio dalyviams buvo pristatyti

TS stiprina savo gretas ir vadybą

Vasario 28 d. Vilniuje, Mokytojų namuose, vyko Tėvynės sąjungos tarybos posėdis, kuriame dalyvavo naujai susijungusių organizacijų atstovai. Įžanginės Tėvynės sąjungos pirmininko Andriaus Kubiliaus kalbos pagrindinė mintis – susijungus dešiniojos ideologijos partijoms (Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungai, Dešiniųjų sąjungai, daliai socialdemokratų 2000-ininkų ir daliai Moderniųjų krikščionių demokratų sąjungos), Tėvynės sąjunga tapo didžiausia partija ir stipriausia dešiniąja jėga.

Posėdžio metu pristatyti Tėvynės sąjungos kandidatai į Europos Parlamentą

kandidatų į Seimą ir Europos Parlamentą atrankos principai. Buvo pristatyti ir patys TS kandidatai, sąrašė – 39 ryškios asmenybės, iš jų 3 – LPKTS nariai (po reitingavimo jų turės likti 26). Vienbalsiai pirmasis į sąrašą įrašytas prof. Vytautas Landsbergis, jau dabar dirbantis Lietuvos Seimo stebėtoju Europos Parlamente. Jo kandidatūrą parė-

męs kitas LR Seimo stebėtojas – Egidijus Vareikis pasakojė, kad Vytautas Landsbergis Europoje gerai vertinamas, kad jam ten suteiktas vardas, kurio, deja, Lietuvoje mūsų „politikieriai“ nedrįsta suteikti. „Kur pasirodo Vytautas Landsbergis, sako: štai yra pirmasis atkurtos nepriklausomos Lietuvos valstybės vadovas. Europos

Parlamentas, kur mėgstama pasigirti žymiais žmonėmis, turės vienintelį ir unikalų žmogų – atkurtos valstybės pirmąjį vadovą. Tai visada bus pliusas, kuris Landsbergiui Briuselyje padės“. Taip pat pabrėžiamas V.Landsbergio sugebėjimas mąstyti valstybiškai ir europietišškai bei savarankiškai daryti sprendimus.

Tarp kitų TS kandidatų –

D.Maciukevičienės nuotr.

žinomi politikai: buvę Seimo nariai V.Aleknaitė, L.Andriekienė, A.Ažubalis, V.Briedienė, J.R.Dagys, B.Kuzmickas, V.Povilionis, A.Račas, E.Zingeris, dabartiniai Seimo nariai E.Vareikis ir A.Vazbys, buvęs sveikatos apsaugos ministras, dabar Vilniaus psichoterapijos ir psichoanalizės centro direktorius R.Alekna.

(keliamą į 2 psl.)

Andrius KUBILIUS

Filmo „Vienui vieni“ premjera!

„Vienui vieni“

Vilniuje „Coca cola plaza“ – vasario 20 d.–balandžio 1 d.
Vilniuje „Akropolis“ – vasario 20 d.–kovo 4 d.
Šiauliuose „Saulė“ – kovo 5-25 d.
Panevėžyje „Garsas“ – kovo 26–balandžio 8 d.
Alytuje „Dainava“ – balandžio 9-15 d.
Kaune „Senasis trestas“ – vasario 20–kovo 18 d.
Klaipėdoje „Žemaitija“ – kovo 19–balandžio 8 d. (rezervas balandžio 9-15 d.)
Kretingoje „E28“ – balandžio 16-18 ir 23-25 d.
Mažeikiuose „EOS“ – balandžio 30–gegužės 6 d.
Gargžduose „Minija“ – gegužės 7-13 d.
Kovo 11 d. – Panevėžyje „Garsas“, Ukmergėje „Kultūros rūmai“.
Jurbarke kovo 28-29 d.
Nedideliuose miesteliuose filmas bus rodomas pagal užsakymus.

Turime patikėti, kad esame stipriausi

Dėl šiandienos aktualijų – drįsčiau sakyti, kad Alytaus saugumo vadovo „išprievartavimas“ yra klasikinis savivaldžiavimo pavyzdys, kuris, mano įsitikinimu, yra baudžiamas pagal Baudžiamąjį kodeksą. Rusai vartoja sunkiai į lietuvių kalbą išverčiamą žodį „bes predel“ (neribota savivalė). Atrodo, kad mums reikės kreiptis į Arvydą Vidžiūną, kad atrastų lietuvišką atitikmenį, nes kitaip nežinia, kaip šią situaciją apibūdinti.

Gaila, kad apkaltos metu prezidento galios nėra apribojamos, kaip siūlo prof. V.Landsbergis. Konstitucija buvo rašoma protingiems prezidentams. Praėję prezidentiniai metai parodė, kad lotyniškas žodis „pax“ nereikia taikos. Priešingai, jis reiškia karą. Prezidento karą su Konstitucija, su teisinės

valstybės pagrindais, su esminiais visuomenės ir valstybės gyvenimo principais, sąžiningumo, garbingumo, moralumo principais. „Pax“ reiškia totalinį visuomenės suskaldymą ir valstybę su ryškiai sumenkusia garbe. Tenka dėl to apgailestauti. Šiandien galiu drąsiai pasakyti, kad tai, ką griežtokai kalbėjau (už ką buvau kritikuojamas) praėjusių metų lapkričio 8 d. TS neeiliniame suvažiavime, šimtu procentų pasitvirtino. Ir dėl nihilizmo, ir dėl ciniškumo, ir dėl nulinio moralinio autoriteto.

Lietuvai nepasisekė su prezidentu, kaip sako Rasa Juknevičienė. Ir tai labai tikslūs žodžiai. Kitas dalykas, kad iš tiesų stebina ir politinės valios stoka valstybei gintis nuo jos garbės menkinimo.

(keliamą į 3 psl.)

Aktualijos

■ Tėvynės sąjungos tarybos posėdyje taryba pirmąjį kandidatų į Europos Parlamentą sąrašė vienbalsiai patvirtino prof. Vytautą Landsbergį.

■ Kadenciją baigęs prezidentas V.Adamkus nepritaria hidroelektrinės ant Nemuno ties Alytumi statybai.

■ Nuo kovo 1 dienos įsigaliojus naujoms Valstybinio socialinio draudimo pensijų įstatymo pataisoms į „Sodrą“ gali kreiptis tie žmonės, kurie nori, kad jiems paskirtą pensiją pagal naujus stažo bei uždarbio duomenis.

■ Likus mėnesiui iki Baltijos valstybių priėmimo į Šiaurės Atlanto sutarties organizaciją (NATO), Rusija paskelbė perkelsianti į Baltarusiją savo „Žemė-oras“ tipo raketas. Nenauros „S-300“ sistemos per pusę metų bus neribotam laikui kaip „nemokama karinė pagalba“ dislokuotos prie vakarinės Baltarusijos sienos.

■ JAV palankiai vertina Tarptautinės komisijos nacių ir sovietinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti veiklą ir jos vykdomas programas.

■ Rusija imsis prieš Lietuvą atsakomųjų veiksmų už trijų šnipinėjusių diplomatų išsiuntimą iš šalies, perspėjo užsienio reikalų ministro pirmoji pavaduotoja E.Mitrofanova. „Manau, kad imsimės adekvačių atsakomųjų veiksmų“, - sakė diplomatai.

■ Šiaurės Atlanto sutarties organizacija (NATO), nekreipdama dėmesio į neigiamą Rusijos poziciją, užtikrins trijų Baltijos valstybių, balandžio mėnesį įstosiančių į aljansą, oro erdvės gynybą.

■ Rusijos komunistų partijos frakcija parlamente balsuos prieš tai, kad Michailas Fradkovas būtų patvirtintas vyriausybės vadovu. M.Fradkovas svarbiausiu savo vyriausybės uždaviniu laiko valdymo ir mokesčių reformą.

■ Europos žmogaus teisių teismas apie 40 Rusijos piliečių skundų pripažino nagrinėtinais, pareiškė Strasbūro teismo teisėjas Anatolijus Kovleris, atstovaujantis Rusijai.

TS stiprina savo gretas ir vadybą

(atkelta iš 1 psl.)

Taip pat buvęs švietimo ministras, dabar „Literatūros ir meno“ redaktorius K. Plateelis, S. Kondratienė, dirbusi JAV prezidentų R. Reigano ir Dž. Bušo vyresniojo administracijose bei Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus patarėja socialiniais klausimais, žinomas pasaulio mokslininkas ir Kauno Vytauto Didžiojo universiteto atkūrimo iniciatorius bei buvęs rektorius Algirdas Avižienis, Kauno medicinos universiteto profesorius Arimantas Dumčius, Panevėžio teatro režisierius Julius Dautartas ir kt. TS vicepirmininkė Rasa Juknevičienė pristatyda dar vieną sąrašo asmenybę – Aušrį Macijauską kalbėjo: „Tai ūkininkas, žinomas žmogus ir žemės ūkio sferose, Lietuvos grūdų augintojų asociacijos tarybos pirmininkas. Šio žmogaus buvimas sąrašė kaimo žmonėms yra vienas iš svarbiausių.“

Kaip sąrašą apibendrino Audrius Ažubalis, jame 9 moterys ir 20 vyrų, 24 esantys ar buvę Seimo ar savivaldybių tarybų nariai, trys buvę ministrai, du viceministrai, o sąrašo lyderis – buvęs valstybės vadovas; sąrašo dalyvis statistiškai yra vidutinio amžiaus, išsilavinęs, patyręs politikas, mokantis keletą užsienio kalbų. Sąrašas – 9 mokslų daktarai, 3 profesorai. Iš 39 kandidatų – 23 yra iš Vilniaus, 5 kauniečiai, 4 panevėžiečiai ir po vieną iš Kėdainių, Kelmės, Klaipėdos, Jonavos, Marijampolės, Radviliškio.

Taip pat pristatytas, aptartas ir TS tarybos posėdžio balsų dauguma priimtas „Nutarimas dėl TS kandidatų į EP“. J. Razma perskaitė preliminarų kandidatų į LR Seimą sąrašą, kuriame 6 kandidatai iš LPKTS.

Patvirtintas sąrašas kandidatų į Seimą vienmandatėse apygardose. Jis dar bus pildomas. Jame, be jau žinomų TS veikėjų, yra ir naujų garsių pavardžių, pvz., nepartinis verslininkas, buvęs RTV direktorius Valentinas Milaknis, dalyvausiantis Rokiškio apygardoje; Vilniaus Lazdynų rajone populiarus žmogus seniūnas Algimantas Strelčiūnas, liaudies muzikos entuziastas Stasys Liupkevičius (Lazdijų-Druskininkų apygarda), vienas stambiausių Pakruojų ūkininkų Jonas Jur-

geliūnas, Panevėžio teatro režisierius Julius Dautartas, Valdo Adamkaus patarėjas Audrius Penkauskas (Tauragės apygarda) ir kt.

Derinti veiksmus ir stiprinti vidinę organizaciją

Buvo priimtas kreipimasis į dešiniojo centro partijas. Taręs baigiamąjį žodį Andrius Kubilius pareiškė, kad stiprinama vadybinė TS veiklos pusė. Vykdomuoju sekretoriumi jis pasiūlė bendražygį savo vadovautoje Vyriausybėje, dirbusį „Lietuvos energijos“ vadovu, o vėliau – Vakarų skirstomuosiuose tinkluose ir turintį didžiulę organizacinio darbo patirtį, kauniečių Arūną Keserauską. „Jo apsisprendimas – mums didelis laimėjimas“, – sakė A. Kubilius. A. Keserausko kandidatūrai taryba pritarė paskirdama ir tris jo pavaduotojus (Praną Jaciunską, Rasą Baškienę, Oną A. Tamošaitienę).

TS tarybos posėdyje neiškilo ginčų nei dėl skyrių susijungimo, nei dėl kandidatų į Europos Parlamentą ir LR Seimą ir visi sprendimai priimti didele balsų dauguma arba vienbalsiai. Jurgis Razma, pagal tradiciją iki šiol kuravęs organizacinę sritį, sako, kad visa tai didelio darbo iki tarybos posėdžio rezultatas. Jis taip pat pateikė statistiką, kad TS šiuo metu yra 88 skyriai, 11 iš jų – užsienyje. Narių skaičiaus jis dar nesiryžo skaičiuoti.

„Tėvynės sąjungoje buvo apie 13 tūkst., o Politinių kalinių ir tremtinių sąjunga skelbiasi turinti apie 40 tūkst. narių. Sudėjus gautąsi išpūdingas skaičius, – sako J. Razma. – Bet tikriausiai ne visi politiniai kaliniai ir tremtiniai įsitrauks į politinę veiklą. Kai kurie liks visuomeninėje organizacijoje. Nors to išpūdingo skaičiaus mes gal ir nepasieksim, bet kuriuo atveju TS bus gausesnė už bet kurią kitą partiją. (Socialdemokratai gal ir turi apie 10 tūkst. narių.) Prisijungusios mažesnės partijos nedavė išpūdingo prieaugio, jų indėlis yra kokybinis. Pvz., su Rimantu Dagiu gali ateiti iki šimto žmonių, bet tai stiprūs politikai, asmenybės, turinčios socialinės politikos, politinio darbo organizavimo kompetencijos. Jie yra pagyvenę sudėtingoje padėtyje, kai reikėjo kon-

kuruoti su žymiai galingesne partija. Vidmanto Žiemelio Lietuvos dešiniųjų sąjunga atėjo kiek anksčiau, jų narių skaičius taip pat nebuvo didelis, keli šimtai žmonių, bet tai taip pat kokybinis indėlis. Atėina ir grupelė buvusių modernųjų krikščionių demokratų, nepatenkintų jungimusi su liberalais dėl visai skirtingos ideologijos. Gali ateiti ir K. Bobelio krikščionių demokratų organizacijos narių, nusivylusių savo vadovybės veiksmis. Mes to neskatiname, nors jaučiame, kad yra žmonių, kurie labai lengvai tokius sprendimus padarytų. Mes tikimės, kad krikščionys demokratai sugebės atsikratyti neracionaliai veikiančios vadovybės.“

Taigi vyksta konsolidacija dešiniajame flange, mes rodome pavyzdį kitoms partijoms. Tai pozityvi kryptis, naudinga valstybei ir visuomenei, nes rinkėjams irgi bus lengviau susiorientuoti, jeigu konkuruos 4-5, o ne 30 partijų.“

Diskutavo ir LPKTS taryba

TS tarybos posėdžio pertraukos metu diskutavo Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos taryba.

Taryba patvirtino valdybos vasario 21 d. nutarimą dėl Č. Dirkės nušalinimo nuo Šiaulių sk. pirmininko ir kt. renkamų pareigų LPKTS ir TS PKT frakcijoje, taip pat dėl D. Januškevičiaus ir Č. Dirkės narystės sustabdymo LPKTS ir PKT frakcijoje pusei metų.

LPKTS ir TS skyrių jungimosi klausimu kalbėjo LPKTS pirmininkas dr. P. Jakučionis. Jis pažymėjo, kad apsisprendę artimiausiu metu susijungti LPKTS ir TS skyriai (10 skyrių) turi tai padaryti per 3 mėnesius. Kiti skyriai atlieka paruošiamuosius darbus (skyrių susirinkimai bei narių apklausa dėl narystės). Visiems mums svarbu turėti balsus tuose skyriuose. Nereikia iš anksto atsisakyti kandidatuoti į susijungusių LPKTS ir TS skyrių pirmininkų pareigas, nes tai yra vietos TS taryboje. Būtina, kad artimiausiu laiku susidarytų visuose skyriuose Politinių kalinių ir tremtinių frakcijos branduoliai, kad būtų vykdomas bendras politinis darbas.

“Tremtinio” inf.

Tėvynės sąjungos kreipimasis į dešiniojo centro partijas

Rudenį įvyksiantys Seimo rinkimai Lietuvai bus labai svarbūs. Galime būti nublokšti gerą dešimtmetį atgal. Vėl gali kilti abejonių dėl pasirinktos euroatlantinės krypties teisingumo.

Dešiniojo centro jėgų susiskaldymas gali būti lemtingas ne tik pačių dešiniųjų ateičiai, bet ir valstybės atsparumui atsinaujinusioms prorusiškoms įtakoms.

Negalime pakartoti tos klaidos, kurią padarė deši-

niosios jėgos Rusijoje.

Tik veikdami sutartinai galime išsaugoti tai, ką visi drauge esame pasiekę.

Todėl kreipiamės į visas centro dešiniąsias partijas, ypač į Liberalų ir centro sąjungą ir krikščionis demokratų, ir raginame ieškoti sutarimo keliant kandidatus į Lietuvos Respublikos Seimą vienmandatėse apygardose.

Tėvynės sąjungos pirmininkas **Andrius KUBILIUS**

LPKTS Šakių ir TS skyriai jau susijungė

Vasario 28 dieną, šeštadienį, į Šakių savivaldybės salę sugužėjo minia Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos ir Tėvynės sąjungos narių. Šakiečiai pirmieji šalyje nusprendė sujungti savo skyrius ir pradėti naują produktyvesnę bendrą TS skyriaus veiklą.

Likus keletui minučių iki susirinkimo pradžios sceno-

vienas narys.

Netrukus po balsavimo susirinkimo pirmininkai V. Haase (LPKTS) ir R. Venas (TS) pirmininkaujančiojo poziciją perduoda naujai išrinktam TS Šakių skyriaus pirmininkui Vaidui Litinskui, o pirmininko pavaduotoju išrenkamas V. Haase.

Tuo pačiu balsavimu išrenkama ir Tėvynės sąjungos

TS pirmininko pavaduotojas V. Haase, TS pirmininkas V. Litinskas

je esančiame ekrane šmėsteli Lietuvos vaizdai. Lietuva iš paukščio skrydžio – ji tokia išpuoselėta, tokia graži, tokia reikalinga mums, kaip ir mūsų dori darbai Lietuvai.

Dar prieš prasidedant jungtiniam LPKTS bei TS suvažiavimui, į savivaldybės salę susirenka LPKTS nariai. Jie turi vieni priimti sprendimą – ar pritarti jungimuisi, ar ne. Skyriaus pirmininko pavaduotojas Vilhelm Haase susirinkusius užtikrina, kad bus svarbi kiekvieno nario nuomonė, bus gerbiamas kiekvieno sprendimas. Tačiau pasisakančiųjų prieš jungimąsi neatsiranda. Tai patvirtina ir vieno nario išsakyta nuomonė: „Seniai taip reikėjo – Lietuva apžėlusi partijomis...“

Už partijų jungimąsi suvažiavimas Šakiuose pasisako beveik vienbalsiai – prieš jungimąsi buvo nusiteikęs tik

Šakių skyriaus taryba, kurią sudaro po 5 narius iš abiejų partijų, vienuoliktas narys yra skyriaus pirmininkas. Į tarybą iš LPKTS išrenkami: V. Janulevičius (kaip TS Šakių skyriaus politinių kalinių ir tremtinių frakcijos pirmininkas), D. Juodaitis (revizorius), V. Maziliauskas ir J. Matijošaitis. Siūlomoms kandidatūroms pritaria absoliuti dauguma susirinkusiųjų.

Tai, kad jungtinėje Tėvynės sąjungos taryboje bus po vienodą narių skaičių, įrodo, jog abi partijos jungiasi vienodomis teisėmis.

Suvažiavimo pabaigoje visų TS narių sugiedota giesmė „Žemėj Lietuvos“ apie meilę tėvynei besiskirstančius naujosios Tėvynės sąjungos narius įkvėpė tiek naujiems darbams Tėvynės vardan, tiek puoselėti senas nusistovėjusias tradicijas.

Darius JUODAITIS

Turime patikėti, kad esame stipriausi

(atkelta iš 1 psl.)

Drįsčiau sakyti, kad, švelniai tariant, pasimetęs gen. prokuroras yra geriausias to valstybinio bevališkumo pavyzdys. Vienintelis galbūt šviesesnis momentas – tai rusų žvalgybininkų išsiuntimas. Čia neminėsiu, kas visus 14 nepriklausomybės metų buvo kaltinami rusofobija. Tenka konstatuoti, kad valstybei stinga valstybiškumo ir ypač to trūksta politinėms partijoms, kurios šiandien atsakingos už valstybės valdymą. Ir tą deficitą tenka papildyti mums. Ir galvojant ne vien apie šiandieną, bet ir apie būsimą sieki, kiek valstybiškas jisai bus.

Apie Darbo partiją mūsų nuomonė yra žinoma, tai dar viena grupuotė, – aš nedrįstu jos vadinti partija, – pasirodusi išplauti valstybiškumo likučius. Tai mūsų jau nebestebina. Stebina iš esmės kiti dalykai. Iš įvairių užuominų, gandų ir pasiūlymų (o Seimo koridoriai visada pilni įvairiausių pasiūlymų) galima spėti, kad iš keturių šiandien Lietuvoje veikiančių europietiško partijų – Socialdemokratų, Naujosios sąjungos, Liberalcentristų ir Tėvynės sąjungos – bent trys yra pasirodusios kalbėtis su Darbo partija dėl galimų koalicijų po Seimo rinkimų. Kaip žinote, mes tikrai to nedarysime. Toliau skaičiuokite patys. Tai reiškia, kad mes Lietuvoje vieninteliai, pasirodę stabdyti naujų „gėlbėtojų“ veržimąsi į valdžią. Kiti tuo metu, matyt, derėsis dėl būsimų koalicijų. Tokia realybė.

Nepasakysiu nieko nauja, – po susijungimo Tėvynės sąjunga tapo stipriausia dešiniąja politine jėga. Tai iš karto įvertint rinkėjai. Noriu tik priminti, kad, pagal objektyvios kompanijos „Vilmorus“ tyrimus, atliktus praktiškai iki jungiamojo suvažiavimo su Politinių kalinių ir tremtinių sąjunga, pasitikėjimas mūsų partija pakilo daugiau kaip pusantro karto ir pasiekė daugiau kaip 10 proc. Seniai esame matę tokius skaičius.

Šiandien mums daug tenka važinėti po Lietuvą ir visiškai nestebina, kad susitikimuose salėse netelpa norintys su mumis pasikalbėti ir išgirsti mūsų nuomonę. Nestebina, kad į mūsų gretas įsitraukia visuomenės lyderiai, kurie jaučia didelį pilietinį nerimą – tokį pat kaip ir mes. Ir ne tik tokie kaip jaunimo

mylimas Algis Ramanauskas, kartais vadinamas Greitai, ar Tekstilės ir aprangos asociacijos viceprezidentas, „Dobilo“ įmonės gen. direktorius Saulius Šeštakauskas. Aš tikiuosi, kad artimiausiu metu išgirsime ir daugiau žinomų pavardžių.

Šia proga noriu pasakyti, kad TS prezidiumas yra pritaręs dviem svarbioms iniciatyvoms, kurios dar labiau sustiprintų mūsų veikimą. Viena – tai jaunų žmonių, ir ypač studentų, patraukimas arčiau mūsų, visuose universitetuose ir fakultetuose steigiant dešiniojo konservatyvaus jaunimo klubus (už tai atsakingas Artūras Vazbys). Antroji iniciatyva – sunerimusiu inteligentų ir visuomenės vadovų telkimas į viena būrį, arčiau mūsų, ir šio potencialo išnaudojimas kalbant su šiek tiek pasimetusia visuomene (už tai atsakingas Rimantas Dagys). Visa tai, be abejo, turime daryti ne tik Vilniuje, bet ir visoje Lietuvoje, kiekviename mieste. Mes esame stipriausieji dešinėje, tuo turime patikėti patys ir tokią stipriausiųjų atsakomybę turime prisiimti. Stipriausiųjų atsakomybę telkti kitus yra pati didžiausia. Tą atsakomybę turime labai pragmatiškai suvokti.

Keletą žodžių apie TS organizacinius reikalus. Skyrių susijungimas su Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos skyriais šiandien yra svarbiausias organizacinis darbas. Jis turi vykti greitai ir efektyviai. Neturime laiko ilgiems svarstymams ir ilgiems žaidimams, nes šie metai kupini įvairių politinių veiksmų ir įvykių, visų pirma – rinkimų, kuriems turime būti gerai pasirodę. Per savo susijungimą negalime prarasti savo žmonių, bet negalime nevaldyti ir savo ambicijų. Sugebėjimas pasiekti kompromisus rodo aukštą politinę kultūrą, o ambicijos ir nesusikalbėjimas rodys, kad kažkas ir tarp mūsų dar nėra subrendęs prisiimti stipriausiojo atsakomybės. Mums taip pat labai svarbu sustiprinti partijos organizacinę vadybą, vidinę komunikaciją, vidinę diskusiją. Mūsų tikrai yra daug ir mus pačius reikia valdyti. Tam iš tikrųjų reikia skirti daug dėmesio.

Dar nesibaigia mūsų pastangos veikti dešiniąją pusę. Kitas logiškas etapas, mano įsitikinimu, būtų jėgų sujungimas su krikščionimis demokratais. Europoje konservatoriai ir krikščionys demokratai yra vieningi Europos liaudies partijoje. Tas pat turės būti ir Lietuvoje. Be abejo, gaila, kad šiaandien mūsų krikščionys demokratai patiria vadovybės krizę. Mes jau net nebekreipiame dėmesio į Petro Gražulio pareiškimus, raginančius uždrausti Tėvynės sąjungą ar į kalėjimą uždaryti Andrių Kubilių. Krikščionys demokratai turi puikių žmonių, ne vien Petrą Gražulį, ir mes linkime jiems sėkmės.

Pabaigoje keletas žodžių apie svarbiausią dalyką – apie pasirengimą rinkimams. Visi mūsų darbai bus nelabai ko verti, jeigu jie nepavirs sėkme rinkimuose, jeigu mes savo atsakomybės už valstybę neapginkluosime tinkamu atstovavimu Seime. Nes tik tokiu būdu mes galime realizuoti savo atsakomybę, kurią ant mūsų pečių uždėda Lietuvos rinkėjai. Pirmiausia – Europos Parlamento rinkimai. Data aiški – birželio 13 d. Principai aiškūs – sąrašuose bus ne daugiau kaip 26 kandidatai. Atsiminkime keletą dalykų, kuriuos mes turime kartoti ir patys sau, ir savo kaimynams, ir savo rinkėjams. Atsiminkime, kad mūsų atstovai Europos Parlamente dirbs ir šiandien jau dirba kaip stebėtojai Europos liaudies partijos frakcijoje, didžiausioje valdančiojoje Europos Parlamento frakcijoje, kokia, esu įsitikinęs, ji liks ir po birželio 13-osios rinkimų. Vien dėl to mūsų atstovai Europos Parlamente galės daugiausia gera nuveikti Lietuvai. Tų, kurie bus išrinkti į mažesnes grupes ar apskritai blaškysis nerasdami, kurioje frakcijoje dirbti, galimybės ką nors gera nuveikti Lietuvai bus visiškai menkos.

Antras dalykas – didžiosios dalies mūsų kandidatų vardai yra ypač žinomi. Drąsiai galiu tvirtinti, kad jie yra stipriausiai pasirodę darbui Europos Parlamente. Vien Landsbergio, Zingerio, Andrikenės, Ažubalio, Varecio ir daugelio kitų pavardės kalba apie labai paprastus dalykus: tai prioritetai, tai patirtis ir gebėjimai. Mūsų sąrašo lyderis prof. V.Landsbergis pagal jo autoriteto pripažinimą Europos Sąjungos institucijose, Europos Parlamente, mano įsitikinimu, neturi lygių tarp visų naujų ES narių.

Man tai yra tekę pačiam matyti Europos Parlamento koridoriuose – profesorius tampymą už skvernų, prašymą konsultacijų, prašymą interviu ir t.t.

Mes turime prisiminti dar vieną dalyką: kad ir kalbant su Briuseliu, vardan Lietuvos interesų, reikia turėti sturburą. Tokį, kokį turėjome tada, kai mūsų vadovai 1990 m. kalbėjosi su Maskva. Aišku, kalba su Briuseliu yra kitokia, bet stuburas turi būti toks pat tvirtas. Tai gi visų mūsų atsakomybė, kad mūsų sąrašas laimėtų pakankamą rinkėjų paramą. Ir tam jau dabar reikia intensyviai dirbti.

Na, ir Seimo rinkimai. Esminis dalykas, kad turime kiek galima greičiau turėti kandidatus vienmandatėse apygardose. Svarbu turėti tokius kandidatus, kurie gali laimėti. Ir čia aš noriu pabrėžti: šiandien, prabėgus keletai savaitių po mūsų jungiamojo suvažiavimo, turime atsiminti, kad esame viena partija ir mūsų visų atsakomybė yra turėti geriausius kandidatus. Todėl raginčiau visus daugiau galvoti ne apie tai, kiek bus konservatorių ir politinių kalinių ar kitų buvusių partijų, susijungusių į vieną būrį, kandidatų vienmandatėse apygardose, bet kiek bus laiminčių kandidatų. Tarkimės, prisiminkime visus susitarimus, tyrinėkite rinkėjų nuotaikas, bet turime atsiminti paprastą dalyką – kad mūsų kandidatai būtų populiarūs ne tik tarp savo šimto draugų ar šimto bendražygių, bet galėtų laimėti bent keletą tūkstančių balsų konkrečioje apygardoje. Tai aksioma, kurios negalima užmiršti. Tas pat galios ir sąrašams į Seimą daugiamandatėje apygardoje. Mes einame ne todėl, kad būtų užganėdintos mūsų ambicijos, o kad įtikintume rinkėjus, jog esame geriausi.

Mes taip pat turime jausti atsakomybę įtikinti kitas dešiniąsias partijas, ir visų pirma liberalus ir krikščionis demokratus, kad konkuravimas apygardose yra pražūtingas balsų skaldymas, naudingas tik kairiesiems ir „naujiems gelbėtojams“. Mus neramina pakankamai vangus jų požiūris į poreikį susitarti. Gali būti, kad pamokos dar nėra išmoktos ir kartosis partijų prezidento rinkimų klaidos, kurių pasekmes šiandien dar vis valgome.

Mes taip pat turime jausti atsakomybę įtikinti kitas dešiniąsias partijas, ir visų pirma liberalus ir krikščionis demokratus, kad konkuravimas apygardose yra pražūtingas balsų skaldymas, naudingas tik kairiesiems ir „naujiems gelbėtojams“. Mus neramina pakankamai vangus jų požiūris į poreikį susitarti. Gali būti, kad pamokos dar nėra išmoktos ir kartosis partijų prezidento rinkimų klaidos, kurių pasekmes šiandien dar vis valgome.

Svetur

Čikagoje pūstelėjo Maskvos vėjai

Čikagos ir kai kurių kitų miestų parduotuvėse, kuriose lankosi daugiau lietuvių, neseniai pasirodė naujas savaitraštis „Langas“. Kadangi dalinamas nemokamai, žmonių rankos savaime į jį išsitiesia... Parsineša namo, skaito ir galbūt laukia, kol bus išleistas kitas numeris.

Šio leidinio redaktoriumi pasirašo kažkoks Ilja Geninas. Yra ir daugiau rusiškų pavardžių. Be to, didžioji dalis reklamų – rusų įstaigų, įmonių, institucijų. Iš esmės tai rusiškas laikraštis, nors žodžiai lietuviški ir metrikoje parašyta: „Lietuviškas savaitinis leidinys „Langas“. Pažymėta, kad vertėjas (be abejo, iš rusų kalbos) yra Sigitas Rožnys. Turinys – be jokios sistemos ir tvarkos sumesti straipsniai, straipsneliai, daugiausia skirti patraukti skaitytojo dėmesį „karštomis“ arba sensacingomis temomis. Tai galima atleisti, nes kiekvienas laikraštis pasirenka savo kryptį ir pagal ją – turinį. Šio savaitraščio pagrindinis tikslas, atrodo, yra „prisijaukinti kiek galima daugiau lietuvių skaitytojų, kad jie prįstų skaityti rusišką medžiagą, išspausdintą pasibaisėtina lietuvių kalba. Kad ilgainiui ir patys išmoktų tos kalbos iškraipymus“. Tada tereikės lietuviškus žodžius pakeisti rusiškais, o lotyniškas raides – kirilica. Visas šis leidinys būtų juokingas, jeigu neimtų noras verkti dėl darkomos ir išniekintos lietuvių kalbos. Tai mūsų knygnešių, šviesuolių, dėl lietuvių kalbos ir laisvos lietuviškos spaudos kentėjusių, net gyvybę praradusių, pajuokimas, o kartu ir Amerikoje gyvenančių lietuvių, kurie, šio laikraščio leidėjų ir kitų darbuotojų manymu, yra tokie naivuoliai, bukapročiai, kad juos galima penėti bet koku šlamštu. Jie viską praris ir vėl išsižios, kad į gerklę dar daugiau panašaus „peno“ įkrėstų.

Kuo greičiau uždarykime šį „langą“, nes pro jį skverbiasi Maskvos tvaikas...

Danutė BINDOKIENĖ
Sutrupintai
perspausdinta iš
„Draugo“ (2004 01 10)

Įvykiai, komentarai

“Gelbėtojai” kasa duobę Lietuvai

Lydinti R.Paksą į visas jo išvykas “į liaudį” garsioji feministė Aušrinė Marija Pavilionienė sekdama savo vyro Rolando pavyzdžiu “kelia tautą į kovą”. Tik skirtingai nuo jo, gavusio ordiną už tai, kad pagal Maskvos instrukcijas kaunasi prieš Lietuvos narystę NATO, žmona kviečia tautą vienyti ir ginti prezidentą nuo “šamokslininkų” bei kariuoti prieš turtinguosius. Žodžiu, Lietuvoj atsirado sava Klara Cetkin ar Roza Liuksenburg. Dabar tokių klasių kovos aktyviųjų netgi Rusijoje sunku surasti. Bet keisčiausia, kad vyriausiasis Konstitucijos ir įstatymų sergėtojas prezidentas tokiems dalykams neprieštarauja. Ir kaip prieštarauja, jeigu pats į tokius dalykus kaip įstatymai jau seniai nekreipia dėmesio. Vien konfiskuodamas Alytaus apygardos Valstybės saugumo departamento dokumentus R.Paksas pažeidė iškart du įstatymus. Visiems jau nusibodo skaičiuoti, kiek kartų vyriausiasis Konstitucijos saugotojas tai padarė. Tai jau tapo R.Pakso elgesio norma. Pažeidinėjimus R.Paksas pripažįsta padaręs, bet esą neturi kitos išeities norėdamas padėti Lietuvai žmonėms... Didesnį absurda vargu ar dar galima sugalvoti.

Kaip sakė Seimo operatyvinės veiklos parlamentinės kontrolės komisijos pirmininkas Nikolajus Medvedevas, kurio jokiū būdu negalima apkaltinti simpatijomis dešiniams, dėl tokių aktyviųjų R.Pakso veiksmų sparčiai menkėja Lietuvos autoritetas visame pasaulyje. Na, o Maskvos strategai trina iš džiaugsmo rankas matydami, kad galima manipuliuoti Lietuvos prezidentu kaip nori. Pasak N.Medvedevo, Lietuva sunkiai serga ir vienintelis būdas apsisaugoti nuo šios ligos virusų – nepasiduoti emocijoms, mokytis atskirti melagį, karjeristą ir niekšą nuo padoraus žmogaus. Bet kaip tai padaryti, jeigu prezidentinės libdemų partijos agitatoriai tarsi skėriai pasklido po visą Lietuvą žarstydami ne tik fantastiškus pažadus, bet ir žadėdami įvesti Lietuvoje tokią tvarką, kokią jau seniai įvedė kaimyninėje Baltarusijoje “tėtušis” A.Lukašenka, o Rusijoje V.Putinas.

Nuo prezidentinių žirnovskininkų neatsilieka ir kitas “gelbėtojas” – milijonierius V.Uspaskichas. Jis pasikvietė, o tiksliau pasakius – nusipirko nežinia už kiek milijonų politinių konsultacijų pradininku pasaulyje vadina- mą 75 metų konsultantą iš

Amerikos Džozefą Napolitaną, kuris, kaip teigiama, padėjo laimėti rinkimus net kelių pasaulio šalių prezidentams. Tarp jų – JAV prezidentui Džonui Kenedžiui, Prancūzijos – Žiskarui d’Estenui, Kosta Rikos, Venesuelos, Bolivijos, Filipinų prezidentams bei dabartiniam Gruzijos prezidentui Michailui Sakašviliui. Štai kokį veikėją nusipirko V.Uspaskichas! Todėl jis ir neabejoja savo pergale būsimuosiuose Seimo rinkimuose. Bet įdomiausia tai, kad oligarchas V.Uspaskichas metė pirštinę ne kam kitam, o R.Pakso numylėtiniui ir finansuotojui savo tautiečiui Jurijui Borisovui! V.Uspaskichas pareiškė, kad Lietuva privalo kuo greičiau deportuoti dosniausią R.Pakso rėmėją, nes anas, pasirodo, “peržengė visas ribas”. Taigi, anot daugelio politikos apžvalgininkų, dviem rusams Lietuvoje pasidarė per ankšta... Pats oligarchas sakė per Seimo rinkimų kampaniją net neieškosių jokių rėmėjų nei Lietuvoje, nei Rusijoje, nes pinigų bus kiek reikės. Pasak V.Uspaskicho, vien “techniniams reikalams” jis ir jo vadinamoji Darbo partija ketina išleisti mažiausiai du milijonus litų. O juk, be techninių, yra ir kitų reikalų. Pirmiausia, žinoma, apmulkintam elektoratui papirkti. Todėl galima neabejoti, kad V.Uspaskichas dar ne kartą nustebins Lietuvą. R.Pakso mėtyti iš Borisovo sraigtasparnio degtukai ir druska ar K.Prunskienės sriubos pakeliai pasirodys vienas juokas prieš V.Uspaskicho napoleoniškus užmojus.

Beje, konsultantas iš Amerikos Dž.Napolitanas atvyko pas V.Uspaskichą iš Rusijos, kur konsultavo kandidatus į Rusijos Valstybės Dūmą. Matyt, nereikia priminti, kokios imperinės jėgos po tokių šio Amerikos žydo konsultacijų atsirado Dūmoje. Yra dar vienas svarbus dalykas – Džozefas Napolitanas palai- ko puikius santykius su Rusijos saugumo kontroliuojama viešųjų ryšių kompanija “Nikolo M”, kuri prieš rinkimus konsultavo ir R.Paksą.

Dar nepraradę nuovokos piliečiai džiaugiasi, kad Lietuva jau balandžio pradžioje taps NATO nare. Tačiau tas džiaugsmas gali būti per ankstyvas. Tokie kaip V.Uspaskichas, R.Paksas pasitelkę visokius šurkus, Pavilionių šeimyną, nenuilstantį Maskvos garbintoją J.Veselką, šustauskininkus, pagaliau – P.Gražulio “krikščionis demokratus” jau šį rudenį tą džiaugsmą gali paversti gedulu.

Puslapij parengė Jonas BALNIKAS

Ukraina tarp Rytų ir Vakarų

Ukrainos opozicija vis labiau reiškia susirūpinimą dėl prezidento Leonido Kučmos ir jo aplinkos promaskvietiškos orientacijos. Kol prezidentas L.Kučma atostogavo Baden Badeno kurorte po skrandžio operacijos, Kijeve politinis gyvenimas tiesiog užvirė. Atsistatydino ekonomikos ministras Valerijus Choroškovskis, labai nesutaręs su finansų ministru. Tarp prezidento administracijos ir Užsienio reikalų ministerijos įsiliepsnojo tikras “šaltasis karas” dėl to, kas turi priimti svarbiausius sprendimus dėl užsienio politikos.

Tai, žinoma, nieko nauja. Nuo pat Ukrainos nepriklausomybės paskelbimo 1991-aisiais visi politiniai ginčai vyksta dėl strateginio Ukrainos politinio kurso: ar gerinti santykius su kaimynine Rusija, ar pasukti Ukrainos politikos vairą į Vakarų – ES, NATO ir JAV.

Šis klausimas labai suskaldė Ukrainos visuomenę ir visą šalį į prorusišką Centrinę bei Rytų Ukrainą ir į Vakarų besiorientuojančią Vakarų Ukrainą. Neseniai visuomenės nuomonės apklausos parodė, jog pusė Ukrainos gyventojų nori stoti į ES, o kita pusė pageidauja glaudžiau bendradarbiauti su Rusija. Kad Ukraina taptų NATO nare, pasisakė 11 proc. apklaustųjų, o 12 proc. – už karinę sąjungą su Rusija. Tačiau 63 proc. gyventojų pasisakė už Ukrainos neutralitą. Pagrindinis opozicijos lyderis – labai populiarus visuomenėje buvęs vyriausybės vadovas Viktoras Juščenkas jau kelis kartus rimtai įspėjo, jog L.Kučma ir dabartinė valdžia vis labiau suka Ukrainos politikos laivą į Maskvos farvaterį. Tuo labiau kad praėję Rusijos Valsybės Dūmos rinkimai parodė, jog daugumą balsų gavo nacionalistai ir didžiavalstybinės imperinės politikos šalininkai. Tai rodo, kad Rusijoje labai sustiprėjo imperinės tendencijos.

Kita vertus, vidaus politikoje, kurią vykdo prezidentas L.Kučma, vis labiau ryškėja autoritarinės bei autokratinės tendencijos. Tuo labiau kad pastaruoju metu Rusijos įmonės ir kompanijos perėmė į savo rankas pagrindines Ukrainos ekonomikos

sritis. O Rusijos pasiuntinys Ukrainoje buvęs premjeras Viktoras Černomyrdinas elgiasi Kijeve tarsi Maskvos vietininkas.

Atsistatydinęs ekonomikos ministras V.Choroškovskis aiškiai nurodė savo pagrindinę atsistatydinimo priežastimi didžiulius principinius nesutarimus su finansų ministru N.Azarovu ir premjeru V.Janukovičiumi. V.Choroškovskis yra ryžtingų rinkos reformų ir suartėjimo su Vakarais šalininkas, o premjeras ir finansų ministras laikosi panašaus kurso kaip ir Baltarusijos prezidentas A.Lukašenka siekdami, kad svarbiausias ūkio šakas kontroliuotų vyriausybė. Taip pat jie nuolat siekia stiprinti santykius su Maskva.

Pagrindiniai nesutarimai tarp prezidento ir jo administracijos bei Užsienio reikalų ministerijos taip pat iškilo dėl santykių su Rusija. Prezidento L.Kučmos administracijos vadovas Viktoras Medvedčukas giriasi esąs pagrindiniu Rusijos lobistu Ukrainoje. Kitas L.Kučmos administracijos narys, vadovaujantis prezidentūros užsienio skyriui, Anatolijus Oriolas nuolat nesutaria su užsienio reikalų ministru Konstantinu Griščenka siekdamas prastumti į ministeriją ir diplomatinę tarnybą prorusiškai nusiteikusius asmenis.

Pats užsienio reikalų ministras K.Griščenka, vadovaujantis ministerijai nuo 2003 m. rugsėjo, buvo Ukrainos pasiuntiniu JAV ir vertinamas kaip labai sumanus diplomatas, puikiai randantis bendrą kalbą tiek su amerikiečiais ir ES lyderiais, tiek su rusais. Todėl nuolatinis prezidento L.Kučmos administracijos kišimasis į Užsienio reikalų ministerijos reikalus, vykstantis jau kelerius metus, nuolat keičiant ministerijos kadrus, daro šios ministerijos darbą nestabilų ir nervingą. Dėl prezidentūros intrigų 2000-aisiais buvo priverstas atsistatydinti tuometinis užsienio reikalų ministras Borisas Tarasiukas, vienas labiausiai provakarietiškų Ukrainos politikų. Dabar siekiama atstatydinti ir K.Griščenką. Visa tai rodo, kad Ukrainoje vyksta arši kova tarp provakariečių ir Maskvos šalininkų.

Atkirtis imperininkams

Pastaruoju metu, kai minimas vadinamasis Belovežo girios susitarimas, kurį prieš 12 metų pasirašė Rusijos ir Ukrainos bei Baltarusijos vadovai - B.Jelcinas, L.Kravčiukas ir S.Šuškevičius, Rusijos “nationalpatriotinėje” spaudoje vėl kilo triukšmas, esą šie trys veikėjai, neturėdami tam jokių įgaliojimų, sunaikino Sovietų sąjungą. Atsakydamas į tai buvęs Ukrainos prezidentas, dabar Ukrainos Aukščiausiosios Rados deputatas Leonidas Kravčiukas pavadino tuos teiginius visiškai nesąmone. Pasak jo, Sovietų sąjungos žlugimas prasidėjo ne 1991 metais, o žymiai anksčiau, nes žlugo visa sovietinė sistema, o SSRS pradėjo byrėti ne tik atsiskyrus Baltijos valstybėms, bet ir prasidėjus tragiškiems įvykiams Gruzijoje, Azerbaidžane ir karui Kalnų Karabache.

Rusijos laikraščio “Parlamentskaja gazeta” žurnalistai uždavė L.Kravčiukui provokacinį klausimą, ar tik B.Jelcinas, L.Kravčiukas ir S.Šuškevičius, pasirašydami Belovežo sutartį, nevykdė Vakarų valstybėse ilgus metus rengto plano dėl SSRS suskaldymo. Į tai L.Kravčiukas atsakė: “Mes, slavai, turime dvi būdingas savybes: visą laiką ieškome carų ir vadų, o dėl visų bėdų kaltiname ne save, o kitus. Visų problemų ir nesėkmių šaknys yra tik mūmyse. Juk sovietinė partinė vadovybė nesugebėjo efektyviai valdyti imperijos, jau nekalbant apie demokratiją. Pagaliau, naikino visus, galėjusius ir norėjusius kurti demokratinę valstybę. Kuo čia dėtas užsienio scenarijus, pavyzdžiui, dėl Ukrainos atskyrimo, jeigu 1933 metais tik dėl sovietų valdžios kaltės nuo bado mirė daugiau kaip 9 milijonai žmonių, daugiausia valstiečių? Kuo čia dėtas tarptautinis suokalbis, jeigu ne tik Ukrainos, bet ir kitų sovietinių respublikų inteligentijos žiedą naikino NKVD?”

Todėl L.Kravčiukas ir kitas “šamokslininkas” – buvęs Baltarusijos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas prof. S.Šuškevičius pažymi, kad imperija sugriuvo prieš tai, kai B.Jelcinas, L.Kravčiukas ir S.Šuškevičius susirinko Belovežo girioje. 1991-ųjų gruodį SSRS jau buvo nebevaldoma struktūra, o vis dar SSRS prezidento M.Gorbaciovo skelbiamų potvarkių jau niekas nebevykdė.

Tačiau praėjus 12 metų Rusijoje vėl kelia galvas imperijos atkūrimo šalininkai, tarp jų labai įtakingi Maskvos politikai, pabrėžė L.Kravčiukas.

"Vieni vieni" – kova dėl rezistencijos istorijos

(atkelta iš 1 psl.)

JAV prezidento F.D.Ruzvelto ir Didžiosios Britanijos premjero V.Čerčilio 1941 m. pasirašytos Atlanto Chartijos trečiasis punktas skelbė, kad bus gerbiama visų žmonių teisė pasirinkti valdymo formą, pagal kurią jie gyventų, ir atkurti prievarta atimtą suverenumą. Atlanto Chartija ir Žmogaus teisių konvencija buvo lietuvių rezistencijos ideologijos sudėtinė dalis, moralinė parama ir didžioji viltis Vakarams padedant nusimesti okupacijos jungą.

"Lietuvių rezistencijos tragizmas iškilo, kai tas moralinis pagrindas, pasitikėjimas Atlanto Charta, buvo sugriautas; kai rezistencija pasijuto palikta vienu viena okupanto savivalei ir terorui", – rašo 1941 m. birželio sukilėlių Vyriausybės premjeras Juozas Brazaitis savo knygoje "Vieni vieni", išvydusioje šviesą 1964 m.

Ir dar viena citata iš to paties šaltinio: "Lietuvių tautos priešas dėl to siekia lietuvių tautą ir šiuo atžvilgiu nuginkluoti – paveikti, kad rezistencijos faktai būtų užmiršti; jei faktai negali būti nuskandinti tyloje, siekia faktų ginklą atšipinti – informaciją apie rezistencijos faktus iškreipti, kad juos padarytų atšaldančius ir atstumiančius. Kova prieš rezistenciją tada įeina į naują tarpsnį – į kovą jau dėl rezistencijos istorijos."

Sovietmečiu pasipriešinimo okupacijai faktai buvo iškraipomi, nutylimi, falsifikuojami, atrenkami vietos laikraščiams ir užsieniui metodiškai ir pagal itin griežtas taisykles. Buvo skrupulingai siekiama vaizduoti Lietuvos okupaciją ir aneksiją kaip pačios tautos atsisakymą nepriklausomybės ir laisvo gyvenimo, skleidžiant mitą apie neva vykusias "taikią socialistinę revoliuciją" ir "klasių kovą". Kremlius greit suvokė: politrukinių lygmens tiesmuka nepriklausomybės neigimo ir laisvės kovų niekinimo propaganda Lietuvoje jau nepaveiki ir nežadina sovietinio "patriotizmo" jausmų. Atsirado poreikis apgaulę ir dezinformaciją pateikti Vakarams išradingiau ir įtikinamiau. Komunistų partijai ir KGB nemažiau rūpėjo sustiprinti propagandos veiksmingumą orientuojantis į jaunesnių kartų Lietuvos gyventojus. Jie neturi žinoti tiesos apie sutryptą valstybingumą ir genocido nusikaltimus.

Kremliaus užsakymu 1965 m. ekranuose pasirodė kino režisieriaus V.Žalakevičiaus filmas "Niekas nenorėjo mirti". Šis filmas buvo viena

iš sovietų įvykdytus karo nusikaltimus ir genocido piktadarystę dengiančių skraisčių, beje, nuausta talentinga menininko ranka. Visi faktai apversti aukštyn kojomis arba nutylėti. Nė žodelio apie okupaciją, baudėjų divizijas, trėmimus, masines žudynes, valstybės struktūrų ir ūkio griovimą. Mėginta kurti sutaurintą stribo paveikslą. Keturi broliai Lokiai patys vieni triuškina "liaudies priešus"!

1974 m. išleistoje "Lietuvos kino apybraižoje" rašoma, kad "filmas parduotas daugeliui užsienio šalių". Vakaruose firma "Bomba Records" pardavinėjo filmo kopijas ("Respublika" Nr.203, 1995-08-30). Šitai buvo platinama dezinformacija apie Lietuvos okupaciją. Demokratijos pasaulio šalių žiūrovams buvo siūloma patikėti, kad lietuvių tauta savo noru sugrįžo į "tautų kalėjimą". V.Žalakevičiaus filmas-paskvilis "Niekas nenorėjo mirti" ir gausi sovietinė propagandinė rašliava turėjo tapti užsienyje vieninteliu informacijos šaltiniu apie pokario Lietuvos gyvenimą.

Antrosios Respublikos metais nestokota jubiliejinių minėjimų ir liaupsų sovietmečiu laurus skynusiam filmui. Talentingi filmo artistai, be abejo, negalėjo pasirinkti, kurioje epochoje ir kurioje šalyje patogiau gimti ir kurti. Galimas daiktas – jie dabar jaučia tam tikrą moralinį diskomfortą. Tačiau filmo "Niekas nenorėjo mirti" liaupsinimą atkurtoje Lietuvos Respublikoje galima vertinti tik kaip nostalgiją kruvinai okupacijai.

Šios nostalgijos apraiškų dar pasitaiko ir dabar. Štai pernai asmuo, einąs Lietuvos valstybės vadovo pareigas, vykdamas su vizitu į Gruziją pasiima kaip išskirtinės reikšmės dovaną E.Ševardnadzei, tada dar nenuverstam Gruzijos prezidentui, filmą "Niekas nenorėjo mirti". Buvo susiruošta pašlovinti okupacinį režimą Lietuvoje, pasityčioti iš laisvės kovų ir laisvės kovotojų – Lietuvos kariuomenės karių savanorių. Gruzijos prezidentas nepanoro tos "dovanos" priimti ar bent kartu pažiūrėti. Šis iškalbinas faktas, atrodo, dar nepateko į "paksogeito" dokumentų kaugę. Vilniuje pernai, liepos 7 d., įvyko filmo "Vieni vieni" premjera. Neverta klausti, kodėl prezidento palyda nepasirūpino šio filmo kopija, o pasiėmė paskvilį.

Krašto apsaugos ministras Č.Stankievičius įgaliojo mane pasirašyti sutartį su UAB "Daumanto studija" dėl

vaidybinio filmo (kino ir televizijos versijos) "Vieni vieni" sukūrimo. Filmo prodiuseris Vytautas Vilimas ir aš tai padarėme 1988 m. rugsėjo 24 d. Sutartyje buvo numatyta užbaigti darbus iki 2000 m. birželio 1 d. Vėliau terminai buvo nukėlinėjami.

Aureole apgaubti antinacinės rezistencijos žygiai Europoje jau seniai nieko nestebina. Tačiau antisovietinis pasipriešinimas iki šiol nutylimas arba metodiškai apmeluojamas. Todėl buvo numatyta filme atkurti platių rezistencijos veiklos spektrą visuose frontuose: ideologijos, politikos, teisės, diplomatijos ir kariniame. Filmas turėjo įkūnyti gausybės žinomų ir nežinomų autorių dainomis, eilėmis, rašiniiais bei pasakojimais sukurta tautos epą apie bolševikmečiu patirtas ir iki šiol galutinai nesuskaičiuotas netektis, apie pavergtos tautos siekį nusimesti vergovės jungą ir apie didvyriškas laisvės kovotojų kovas su priešo neribotos galios karine jėga. Epas buvo įaugęs į tautos kūną ir kraują. Jo dvasia tapo Sąjūdžio varomąja jėga, nūtraukusia okupaciją ir pergalingai užbaigusia pusamžį trukusį pasipriešinimą 1990 m. Kovo 11-osios Aktu.

Filmo įtaiga, emocinė įtampa ir meninė raiška atkuria istorinę tiesą apie įvykius okupuotoje Lietuvoje ir parodo idealistinę rezistencijos dvasią, demaskuojančią Komunistų partijos užsakymu sukurtą saviniekos filmo "Niekas nenorėjo mirti" politinius tikslus. Kaip tai pavyko padaryti – tesprendžia žiūrovai.

Nors filmo veikėjai yra istoriniai asmenys, tačiau filmo negalima laikyti tik Lukšų šeimos istorija. Panašaus likimo šeimų rasime visuose Lietuvos kampeliuose. Juozo Lukšos-Daumanto odiseja ir Lukšų šeimos tragiškas likimas yra tipiškas to meto reiškiny.

Kad būtų sukurtas filmas, pritarė Vokietijos, Belgijos, Lenkijos, Danijos, Švedijos valstybinių institucijų atstovai, Lietuvos Respublikos Seimas ir ministerijos: Kultūros, Užsienio reikalų, Susisiekimo ir, žinoma, Krašto apsaugos, taip pat prezidentas V.Adamkus, Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių organizacijos.

Pagal minėtą sutartį KAM skyrė filmavimui paramą ne tiesiogiai, o subendrinant kino scenarijaus epizodus su karių pratybomis ir mokymais, būtent, imituojant kautynes, miško "šukavimus", sprogdinimus, transporto kolonų judėjimą, pasalas ir pan. Reikia padėkoti režisieriui J.Vaitkui ir prodiuseriui V.Vilimui. Su pastaruoju teko dažnai dalykiškai ir vaisingai bendrauti.

Jokie vadovėliai, jokie archyviniai dokumentai negali perteikti laisvės kovų meto tragizmo ir pasiaukojimo dvasios taip kaip filmas "Vieni vieni".

Ginkluotasis pasipriešinimas okupantui baigėsi, tačiau kova dėl rezistencijos istorijos tęsiasi. Palengva varduojamės iš moralinio slogučio, atsikratydami sovietmečio balasto.

Edmundas SIMANAITIS

Filmas, kupinas įtampos ir didvyriškumo

Vasario 16-ąją įvyko filmo "Vieni vieni" premjera, o nuo vasario 20 dienos filmas rodomas didžiųjų Lietuvos miestų kino teatrų ekranuose.

Aštraus siužeto režisieriaus Jono Vaitkaus dokumentinė drama "Vieni vieni" apie partizaninę karą Lietuvoje sukurta pagal tikrus faktus. Sukrečianti kova, meilė ir mirtis atsispindi šioje juostoje. Pagrindinė siužeto linija paremta Lukšų šeimos tragedija, kai 1944 metais keturi broliai įsitraukė į partizaninę kovą, pasiryžę nugalėti arba žūti. Pagrindinis herojus - Juozas Lukša-Daumantas, tapęs legenda, šiame filme užima centrinę vietą.

Kovojęs ginkluotame partizanų būryje Juozas Lukša-Daumantas (aktorius Saulius Balandis) prasibrauna pro "geležinę uždangą" ir išvyksta į Vakarus ieškoti Lietuvai paramos. Paryžiuje jis sutinka karo pabėgėlę iš Lietuvos Nijolę Bražėnaitę. Šį vaidmenį subtiliai ir įtaigiai sukūrė aktorė Brigita Bublytė. Nijolė ir Juozas susituokia, bet Daumantui netrukus tenka grįžti į Lietuvą. Jiedu daugiau nesusitiko... Juozas Lukša-Daumantas žuvo 1951 m. rugsėjo 4 d. saugumiečių surengtoje likvidavimo operacijoje. Jam tada buvo vos 30 metų.

Pakalbintas Saulius Balandis – Juozas Lukša-Daumantas apie kurtą vaidmenį sako: "Jei būčiau gyvenęs anais laikais, tai būčiau rinkęsis kovą už laisvę. Nors niekas su manimi apie tai vaikystėje nekalbėjo, tačiau istorija buvo šalia: nuotraukos, laiškai, knygos, pašto ženklai, seni daiktai. Tai mane paskatino rimtai domėtis istorija. Ir ne ta, kurią dėstė mokykloje". S.Balandžio tėvas – tremtinys. Aktorė Brigita Bublytė, sukūrusi Nijolės vaidmenį, sakė: "Aš labai pasikeičiau. Be daugelio kitų svarbių dalykų, šiam filmui (ir režisieriui) esu dėkinga už tai, kad įamžino mane tokią, kokia jau nebūsiu niekada. Dabar jau nebesuvaidinčiau tos tyros, mylinčios ir pasirengusios aukotis idealisto partizano žmonos."

Filmas "Vieni vieni" - tarsi nespaltvotų nuotraukų mozaika. Tai - skausmas, kančia, mėginimas neišprotėti ir išlaikyti tvirtus nervus. "Pasipriešinimo sovietinei okupacijai kova vyko apie dešimt metų. Išivaizduokite, jei partizanas kelias žiemas slapstosi žeminėje - apie kokį spalvingą kovinio filmo žanrą ar romantiką galime kalbėti? Mūsų herojus – Lietuvos partizanus gelbėjo tik tikėjimas idėja ir bendravimas su gamta. Pats siužetas neleidžia jo pateikti lengvai ir spalvingai", – sakė šių metų Lietuvos nacionalinės premijos laureatas Juozas Vaitkus.

Parengta iš „TV antenos“
(2004 02 14-20)

Užsiprenumeruokite "Tremtinį"

Prenumerata mėnesiui kainuoja 4,80 Lt, 3 mėn. - 14,40 Lt, 6 mėn. - 28,80 Lt, metams - 57,60 Lt. Vienas "Tremtinio" egzempliorius kainuoja 1,20 Lt. Indeksas - 0117.

"Tremtinį" siunčiame ir į užsienį. Prenumeratos kaina metams – 50 JAV Mūsų adresas: "Tremtinys", Laisvės al. 39, 3000 Kaunas, Lietuva (Lithuania).

Nepamirškite užsiprenumeruoti savo laikraščio!

LPKTS Tauragės skyriui – 15 metų

1988 m. gruodžio 1 d. buvę tremtiniai ir politiniai kaliniai buvo sukviesti į susirinkimą Tauragės keramikos gamyklos salėje. Dalyvavo 320 žmonių. Nutarta, kad panašaus likimo žmonės jungsis į bendruomenę, kad galėtų bendrauti, veikti kartu Sąjūdžio veikloje.

Įkurtas Tremtinių klubas, išrinkta 16 žmonių taryba, pirmininkas Gediminas Katinas. Buvę tremtiniai noriai stojo į šį klubą. Pradėjome daugelio sričių – istorinės,

riams, žuvusiems 1919-1920 m., paminklai. Skaudvilėje pastatytas paminklas žuvusiems partizanams.

LPKTS Tauragės sk. paminklų statybos iniciatoriai – L.Laurinskas, aš – P.Rindokas, V.Svitojus, A.Tamavičius, J.Ozgirdas, G.Katinas, P.Sadauskas ir daugelis kitų.

Perlaidojome partizanų palaikus Pagramantėje, Žygaičiuose, Pajūrėlyje ir kituose miesteliuose, taip pat dalyvavome perlaidojant parvežtus tremtinių palaikus. Visur

Choras sugiedojo Lietuvos himną. Renginį vedė skyriaus tarybos narė Elzbieta Geštautienė. Pirmiausia buvo suteiktas žodis man – skyriaus pirm. P.Rindokui. Pasveikinau buv. tremtinius, politinius kalinčius, Laisvės kovų dalyvius ir svečius, glaustai kalbėjau apie per tuos 15 metų nueitą kelią, nes ir pats nuo pat susikūrimo esu tarybos bei choro narys. Tylos minute pagerbti mirusieji.

Svečias – LPKTS valdybos pirmininkas A.Lukša mus pasveikino kaip

visada patriotiška energinga kalba, palinkėjo ir ateityje darbuotis tėvynės labui bei, žinoma, „laikyti frontą“.

Jubiliejaus proga sveikino Tauragės meras P.Petrošius, kuris pažadėjo spręsti muziejaus problemą. Taip pat sveikinimo žodį tarė Šilalės sk.

dalyvavo ir choras.

Pirmoji mūsų choro vadovė buvo Stefanija Petraitienė, kuri labai sugebėjo bendrauti, mus suburti ir mokyti. Chorą įkurti ir organizuoti padėjo G.Katinas, O.Stankienė ir mes visi. Šiuo metu, jau 12,5 m., chorui „Tremtinys“ vadovauja Romualdas Eičas. Jis ir pats gražiai dainuoja.

1994 m. mano iniciatyva buvo pradėtas rengti ir įrengtas Kovų ir kančių istorijos muziejus. 1997 06 14 pašventintas. Muziejų įkūrėme iš gautų aukų. Įruošti padėjo buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai. Deja, muziejus tik buv. NKVD tardomojo kalėjimo kameroje – rūsyje, nors visas namas turėtų būti kaip muziejus. Kreipėmės į visas Vyriausybes, kurios nukreipdavo pasirūpinti rajono savivaldybei ir apskričiai, kuri iki šiol taip ir nesugeba šios problemos išspręsti.

Taigi per šiuos 15 metų nuveikta nemažai, bet ir prarasta daug. Netekome daug gerų žmonių. Vien choras neteko 17 narių. Iš viso per metus iškeliavo Amžinybėn apie 250 narių.

Šiomet, vasario 8 d., LPKTS Tauragės skyrius bei choras „Tremtinys“ šventė savo 15 metų sukaktį. Tauragės RK bažnyčioje aukotos šv. Mišios. Po jų Kultūros namuose įvyko minėjimas.

pirmininkė Teresė Ūksienė, TS Tauragės sk. pirm. D.Bredelis, skyriaus narys buv. tremtinys Vytautas Dainius.

Po kalbų koncertavo „Tremtinio“ choras. Koncertą vedė, skaitė įžangines kalbas, eilėraščius L.Mikalas ir V.Baltrukonytė. Su choru dainavo penketas jaunuolių. Vienas jų – L.Mikalas, daugartinis Dainų dainelės laureatas, atliko ypač sudėtingas solo partijas. Nuskambėjo šilalės R.Ūksienės, a.a. P.Maksimavičiaus dainos ir eilėraščiai. Eilės skaitė I.Malinauskienė, V.Banevičienė, E.Sirtautienė. Kalbėjo choro seniūnė G.Šimaitienė. Ji prisiminė išėjusius Anapilin choro narius, kur ir kiek dainuota.

Po koncerto LPKTS padėkos raštus ir knygas su valdybos pirm. A.Lukša įteikėm skyriaus ir choro veikloje aktyviai dalyvavusiems nariams. Raštais buvo apdovanoti 20, o knygomis – 24 žmonės.

A.Lukšai pradėjus, o chorui padedant buvo sugiedota Ilgiausių metų.

Po minėjimo visi buvo pakviesti į kitą salę – į vakaronę, kurioje smagiai griežė ir linksmino muzikantai – buvę tremtiniai.

LPKTS Tauragės sk.
pirm. **Pranas RINDOKAS**

Scenoje – „Tremtinio“ choras

socialinės, politinės ir kt. – veiklą. Įkūrėme „Tremtinio“ chorą ir 1989 m. sausį pradėjome repetuoti.

1989 m. gegužės mėn. RK bažnyčios šventoriuje pastatėme paminklą komunizmo aukoms atminti. Visa klubo taryba rūpinosi ir rinko lėšas. Ažuolus paminklui dovanojo tremtinė A.Globienė. Daugiausia rūpinosi G.Katinas, N.Krapavickas bei kiti. Paminklą – trijų kryžių kompoziciją pašventinome 1989 m. birželio 14 d. Choras šventinant giedojo giesmes, dainavo tremtinių dainas.

Įsitraukėme ir į priešrinkiminę Sąjūdžio agitaciją. Važinėjome po miestelius, raginame žmones balsuoti už Sąjūdžio kandidatus į Lietuvos Aukščiausiąją Tarybą. Pasiekėme, ko norėjome: Sąjūdis laimėjo ir 1990 m. kovo 11-ąją buvo paskelbta Lietuvos nepriklausomybė. Taigi tam tikra dalele prisidėjome ir mes.

Rengėme ir šventėme valstybines šventes. Tauragės r. pastatėme 25 paminklus ir kryžius, du paminklus Tauragės mieste. Didžiulis paminklas pastatytas buvusio NKVD tardomojo kalėjimo kieme. Žuvusiems Sausio 13-ąją kapinėse taip pat pastatytas paminklas. Mieste atstatyti V.Kudirka, Šaulių sąjungos įkūrėjui Putvinskiui, Lietuvos kariams savano-

ILSĖKITĖS RAMYBĖJE

Jadvyga Ramutė Randytė-Kuzienė

Gimė Alytaus r., pasiturinčių tėvų šeimoje. Motina išstremta 1949 m. į Irkutsko sr., Taiturko r., brolis suimtas ir išstremtas į Irkutsko sr., Bodaibo r. 1951 10 02 Ramutė su tėveliu ir dviem seserimis išstremta į Tomsko sr., Kargasoko r. Į Lietuvą sugrįžo 1954 m., kai buvo reabilituoti vaikai. Gyveno tėvų namuose, vėliau persikėlė į Kauną. Dirbo pardavėja. Užaugino dukrą. Pastaruoju metu gyveno Domeikavoje.

Marija Navickaitė- Bendaravičienė 1917-2004

Gimė Vilkaviškio r., Pilviškių valsč., Nadrausvės kaime. 1948 m. išstremta į Krasnojarsko kr., Novaingažskio r., Tinskajos gyv. Grįžo į Lietuvą 1958 m.

Aleksandras Borusevičius 1917-2004

Gimė Uogiškių dvare, Mažeikių r., gausioje ūkininkų šeimoje. Už antisovietinę veiklą areštuotas, nuteistas 10 m. laisvės atėmimo. Kalėjo Vorkutos lageriuose, po to išstremtas į Krasnojarsko kr., Jeniseisko r. Dirbo miško paruošimo darbus. Vedė bendro likimo draugę Birutę, sulaukė sūnaus ir dukros. Į Lietuvą grįžo 1956 m., apsigyveno tame pačiame Uogiškių kaime. Palaidotas Kuršėnuose, Micaičių kapinėse. Užjaučiame šeimą ir artimuosius.

LPKTS Kuršėnų skyrius

Vaclovas Griškaitis 1916-2004

Gimė Trakiškių k., Varėnos r. Nuo 1945 m. – Dainavos apyg. Merkio rinkt. partizanų ryšininkas. 1947 m. suimtas, nuteistas 10 m. laisvės atėmimo ir 5 m. tremties. Kalėjo Kirovo sr., Viatlage, nuo 1949 m. – Karagandos lageriuose. Į Lietuvą, gimtąjį kaimą, sugrįžo 1959 m. Sukūrė šeimą. Išaugino dukrą ir sūnų. Nuo 1990 m. – uolus LPKTS Varėnos sk. narys.

Palaidotas Žiūrų k. kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame velionio žmoną, dukrą ir sūnų su šeimomis.

LPKTS Varėnos skyrius

Antanas Juozapavičius 1916-2004

Gimė Krekenavos valsč., Panevėžio aps., valstiečių šeimoje. Buvo suimtas, grėsė sušaudymas, tačiau Krekenavos šauliai išvadavo ir kartu su vokiečių kariuomene pasitraukė iš Lietuvos. Atsidūrė Vokietijoje, per įvairias pabėgėlių stovyklas pasiekė Kanadą ir apsigyveno Ontario provincijoje, Sudburio mst. Dirbo aukso kasyklose. Buvo aktyvus šaulių Maironio rinktinės narys Kanadoje. Lankeši laisvoje Lietuvoje.

Užjaučiame seserį Adelę Juozapavičiūtę-Rutkauskienę ir dukterčias.

Janina Rimdeikaitė 1934-2004

Gimė Kauno r., Rokiškio k. 1951 m. išstremta su šeima į Tomsko sr., Kargasoko r. Dirbo miško pramonės ūkyje. 1958 m. grįžo į Lietuvą, baigė Žemės ūkio akademiją. Nuo 1968 m. gyveno Kaunor., Domeikavoje. Buvo LPKTS Domeikavos skyriaus narė.

Nuoširdžiai užjaučiame brolių ir artimuosius.

LPKTS Kauno r. Domeikavos skyrius

Neišduokim jaunystės idealų

Šiandien Lietuvos suverenumui kyla grėsmė, kuriama ne svetimųjų, bet mūsų pačių, mūsų piliečių, rankomis. Kodėl taip įvyko? Kas dėl to kaltas? Ir ką mes, mūsų organizacija – LPKTS, turi daryti, kad sustabdytų valstybės pamatų griovimą, žmonių, ypač politiškai mažiau išprususių, sąmonės teršimą? Kaip veiksmingai pasipriešinti

skleidžiamai politinei demagogijai, melui, apgauli?

Žmonių išmintis sako: "Kur du stos – visados daugiau ir geriau padarys". Tad stokim visi šalia vienas kito – kartu su Tėvynės sąjunga ir bendromis jėgomis lengviau pasieksime kiekvieną Lietuvos žmogų ir geru tiesos žodžiu paaikšinsim, padėsime piktavalių, svetimos valsty-

bės agentų suklaidintiems mūsų žmonėms.

Būkim vieningi, atsisakykime smulkių asmeninių ambicijų, nebūkime tik savo kermo patriotai, žvelkime plačiau – visos Lietuvos mastu ir stokim į Tėvynės sąjungą, PKT frakciją, nes tik taip mes geriausiai padėsime ir Lietuvos žmonėms, ir patys sau.
Alfonsas ARLAUSKAS

ILSĖKITĖS RAMYBĖJE

Augenija Ješerskytė-Jankauskienė 1942-2004

Gimė Užminėjų k., Telšių r. Su tėvais 1951 m. ištremta į Krasnojarsko kr., Šaripovo r., Kasije Lački Komą. Į Lietuvą grįžo 1958 m., bet gyventi neleido. Apsigyveno Latvijoje. Pabėgusi iš Latvijos ištėkėjo ir gyveno iki mirties Telšiuose. Užaugino 3 vaikus. Buvo LPKTS tarybos, Sausio 13-osios brolijos ir Atgimimo Sąjūdžio narė. Palaidota Telšių naujosiose kapinėse.

LPKTS Telšių skyrius

Danutė Variakojytė-Aukštikalnienė 1932-2004

Gimė Biržų r., Skrebiškių k. 1949 m. kartu su tėvais ištremta į Irkutsko sr., Usoljės r., Bolšoje Zilkino k. Į Lietuvą grįžo 1958 m. Sukūrė šeimą, išaugino dukrą ir sūnų.

Nuoširdžiai užjaučiame vaikus su šeimomis ir artimuosius.

LPKTS Biržų skyrius

Modestas Mackėla 1921-2004

Gimė Ukmergės r. Už partizaninę veiklą 1948 m. areštuotas ir įkalinamas Vorkutos lageryuose. Į Lietuvą grįžo 1956 m., apsigyveno Biržų r., Vabalninko mstl.

Nuoširdžiai užjaučiame žmoną, dukrą, gimines.

LPKTS Biržų skyrius

Vytautas Petras Kudirka 1926-2004

Gimė Kaune. 1946 m. suimtas, nuteistas pagal RTFSR BK 58-1 "a" str. 25 m. pataisos darbų lagerio. Išvežtas į Steplagą. 1958 m. grįžo į Lietuvą. Nuo 1960 m. apsigyveno Kauno r., Vaškonų k. Dirbo elektriku. Buvo aktyvus LPKTS Domeikavos sk. narys.

Nuoširdžiai užjaučiame vaikus ir artimuosius.

LPKTS Kauno r. Domeikavos skyrius

Bronius Naujokaitis 1919-2004

Gimė Kalnėnų k., Jurbarko valsč., Raseinių aps., daugiavaikėje mažajame šeimoje. Buvo šaulys, palaikė ryšius su partizaniais. Suimtas 1948 12 14, nuteistas 25 m. Kalėjo Karagandos sr., Džezkazgano lageryje. Išleistas į laisvę 1956 01 12. Grįžęs į Lietuvą apsigyveno Jurbarko, sukūrė šeimą, užaugino sūnų. Palaidotas Jurbarko kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame žmoną, sūnų ir artimuosius.

LPKTS Jurbarko skyrius

Balys Grašys 1922-2004

Gimė ir gyveno Kačiūnų k., Kuktiškių sen., Utenos r. 1944 m. pavasarį įstojo į LVR, tarnavo Kalvarijoje. 1944 m. rudenį prisijungė prie Žaibo partizanų būrio. 1946 m. legalizavosi, bet 1948 m. čekistų sunkiai sužeistas. Komunistų ir čekistų terorizuojamas slapstėsi iki 1952 m. vasaros.

Palaidotas Kuktiškių kapinėse.

Utenos LVR kariai savanoriai

Nuoširdžiai dėkojame

Tremtinių namų gyventojai džiaugiasi, kad nuobodžiauti netenka. Mūsų socialinės darbuotojos labai energingos ir išradingos: organizuoja švenčių minėjimus, įvairias pokalbių valandėles, parodėles, pakviečia įdomių svečių. Jos sugeba išjudinti namų gyventojus, kad jie nesėdėtų užsidarę savo kambaryuose, atsiskyrę nuo kitų, kad nesijaustų vieniši ir užmiršti.

Pakiliai pas mus švenčiamos valstybinės ir tautinės šventės. Ypač gražiai buvo paminėta šių metų Vasario 16-oji. Ta proga prisimintas poetas Atgimimo šauklis Kęstutis Genys, jo 75 metų gimimo sukaktis. Buvo skaitomos K.Genio bei kitų poetų eilės, skambėjo patriotinės dainos, atliekamos mūsų namuose gyvuojančio choro, vadovaujamo Daivos Čičinskienės.

Atvykę svečiai: dainininkai Narimantas Ramanauskas, Lina Urnikytė, Laura Tamulevičiūtė, aktorius Algirdas Grašys bei vadybininkė Laima Bingelytė, nudžiuginę, sušildė dainomis ir šmaikščiais pasakojimais. Jų nuoširdumas paliko didelį įspūdį, tad iš visos širdies norėtume padėkoti.

Džiaugiamės, kad yra daug žmonių, dovanojančių šventę kitiems.

Globos namų "Tremtinių namai" gyventoja **Emilija RACIENĖ**

Atsiliepkite

Labai prašau atsiliepti "Eglę" ("Pasmerktos išmirti", "Tremtinys" Nr.6 (587), 2004 02 05).

Rašyti: **Valerijai Kvedaravičienei, Sausio 13-osios g. 17-28, Klaipėda.** Skambinti tel.: (8-671) 47749.

Skelbimai

Sukanka 55 metai, kai MGB agentai K.Kubilinskas ir A.Skinkys Kalesnikų miške, Dainavos apygardos štabo bunkeryje, nušovė Šarūno rinktinės vadą, laikinai ėjusį apygardos vado pareigas, Benediktą Labėną-Kariūną ir išdavė Kazimieraičio rinktinės štabo bunkerį. Jame besikaudami su MVD kariuomene žuvo rinktinės vadas Vaclovas Voveris-Žaibas, Jonas Kazlauskas-Šermukšnis, Petras Šilanskas-Labutis ir Viktoras Kazlauskas-Vanagas.

Kovo 6 d. 10.30 val. Alytaus Angelų Sargų bažnyčioje jų atminimui bus aukojamos šv. Mišios. Po to Alytaus kraštotyros muziejuje įvyks minėjimas. Žūties vietoje bus padėta gėlių.

Kovo 15 d. 11 val. Jurbarko kultūros centre įvyks konferencija "Gen. Jono Žemaičio asmenybė istorijoje ir laike", skirta 95-osioms gimimo metinėms paminėti. **10.30 val.** dalyvių ir svečių registracija. **13 val.** meninė programa.

LLKS Kėstučio apygarda

Padėka

Nuoširdžiai dėkojame **Gražinai Jadvygai MISEVIČIENEI, LPKTS Panevėžio sk. narei, "Tremtiniui" paaukojusiai 600 Lt.**

Informuojame

Redakcija gauna laiškų, kuriuose žmonės teiraujasi, kur galėtų įsigyti knygų tremties ir rezistencijos tematika. Informuojame, kad jų galite nusipirkti LPKTS būstinėje, Kaune, Laisvės al. 39.

Gyvenantys rajonuose, tolimesniuose miestuose turėtų kreiptis į savo LPKTS skyrių pirmininkus. Jie į skyriaus būstinę parveš pageidaujamų knygų.

"Tremtinio" inf.

LKKAS maloniai kviečia visus, turinčius dokumentines ar vaizdines medžiagas apie Lietuvos kariuomenės karininkus, ypač – apie pokario ginkluotojo pasipriešinimo dalyvius, turinčius karininko laipsnį, prisidėti prie daugiatomės enciklopedijos "Lietuvos kariuomenės karininkai 1918-1953" rengimo. Rašykite: **Vytautui Zabielskui, Pušų g. 17-4, Vilnius. Tel. (8-5) 2723828. Arba Astai Rėklaitytei, Kačanausko g. 18-7, Kaunas. Tel. (8-37) 734218, (8-652) 94228.**

Tėvynės sąjunga (konservatoriai, politiniai kaliniai ir tremtiniai, krikščioniškieji demokratai) kviečia į minėjimą-koncertą, skirtą Kovo 11-ajai – Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dienai paminėti. Šventė įvyks Vilniaus sporto rūmuose **kovo 10 d. 18 val.**

Kviečiame LPKTS skyrių narius, ypač jaunąją kartą, aktyviai dalyvauti.

Buvusius tremtinius, jų šeimas kviečiame keliauti į Italiją. Maršrutas: Lenkija-Čekija-Austrija-Italija (Venecija, Milanai, Florencija, Roma, Vatikanas, Neapolis, Kaprio sala, Vezuvijus, Pompeja)-San Marinas-Lenkija-Lietuva. Išvykstame iš Kauno po šv. Mišių Vytauto Didžiojo bažnyčioje. Lydės kunigas. Kelionės metu bus aukojamos šv. Mišios.

Atsiliepkite keliavę su mumis.

Kelionė vyks 2004 09 11-22. Kaina 1200 Lt.

Teirautis: **Kaune, Laisvės al. 39, II a., 1 kab. pas gyd. Ireną Pajarskiene. Tel. (8-611) 23802, (8-37) 435343, turizmo agentūroje "Titano vartai": tel. (8-686) 10113, tel./faksas (8-5) 2122344.**